

Redakcyja i Administracyja:
Kraków, ul. Filipińska (Telefon Nr. 398).

Prenumerata miesięczna:
z wysyłką 2 K., bez wysyłki 1 K 60 Ł.
ograniczoną 2 mk. 30 fen., 3: 50 ctm., 2 1/2 szyl.
70 ct. amerykań.

Prenumerata tygodniowa w Krakowie 40
z dostawą do domu 46 h.

Cena numeru 8 h.

Adres na telegrafach: Naprzód Kraków.
Konto czekowe Nr. 34.095.

NAPRZÓD

Organ centralny polskiej partji socyalno-demokratycznej.

Wychodzi codziennie popołudniu z wyjątkiem niedziel i świąt.

Dział Inzeratowy
Kraków, ul. Marka 21. (Telef. Nr. 1354).
Konto czekowe Nr. 910.

Ceny ogłoszeń od miejsca wiersza (petitem) za pierwszy raz 20 hal., za każdy następny po 15 hal. Układ tabelaryczny, cyfrowy, skomplikowany, pierwszy raz 40 h., następny po 15 h. Nadesłane po 60 h. od wiersza za każdy raz. Głosy publiczne po kor. 2— od wiersza. Załączniki (prospekty i t. d.) przyjmuje się za cenę 2 kor. za 100 egzempl. dla zamiejscowych, zaś po 1 kor. dla miejscowych prenumeratów

Reklamacje otwarte są wolne od opłaty pocztowej. — Redakcyja rękopisów nie zwraca i bezimiennych listów nie uwzględnia.

Bierzemy za słowo.

„Nowe miasto potrzebuje nowej konstytucyi“, powiedział z trybuny Rady miejskiej prezydent dr Leo, otwierając nową Radę. „Należy dopuścić do reprezentacyi miasta najszersze warstwy ludności... Komisyja statutowa reformę tę przygotowała i... w najbliższym czasie przyjdzie z wnioskami przed Radę miejską“...

Tak motywował w uroczystej chwili prezydent miasta konieczność załatwienia tej od lat ciągnącej się sprawy. Pomimo silnego sceptycyzmu wobec słów p. prezydenta, który tyle razy reformę wyborczą obiecywał, a do jej przeprowadzenia niczem nie chciał się przyczynić — bierzemy p. prezydenta za słowo.

Dziesięć tysięcy głosów socyalistycznych przy wyborach do parlamentu, to dziesięć tysięcy ludzi ciężko pokrzywdzonych przez gminę!

Polityka zwodzenia, tumanienia ludzi przez karłów w rodzaju „demokratów“ krakowskich, wzburzyła już całe miasto do głębi i dłużej utrzymać się nie da.

Sądymy, że p. prezydent to po wyborach ostatnich dokładnie zrozumiał i że póki czas z drogi tej nieszczerej, z drogi komedyanckiej „demokratów“ zawrócił.

Bez reformy wyborczej czeka Kraków i to „Wielki Kraków“ zabagnienie, a cały program p. prezydenta — zapowiedziany na Radzie — da się tylko wtedy przeprowadzić, jeżeli Rada miejska przestanie być gromadą ludzi, którzy nie mają w przeważnej liczbie żadnego wpływu, ani zaufania u mieszkańców miasta. Że w Radzie są spryciarze, robiący doskonałe interesy jako speculanci gruntowi, lub jako kamienicznicy, to chyba zaufania ani miłości u mieszkańców budzić nie może!... Żadnej reformy, żadnego większego dzieła nie można w takiej Radzie przeprowadzić, a nawet z wykłej pracy nie widzi się w szeregach Rady.

Na sekcjach i komisjach pustki, na pełnej Radzie ołbrzymia większość nie wie, o co chodzi, milczy i głośnie jak naganiacze klubowi każą.

Największe bezprawia gotowi są ci ludzie uchylać, bo przecież ich nikt nie będzie do odpowiedzialności pociągał!... Za to odpowie prezydent i Jan Kanty...

Ludność nie ma w tej Radzie obrony, ani pomocy, bo niema w tej Radzie żadnej inicjatywy obywatelskiej.

Tworzy się klika przy kłicie i wszystko szepce „za kulisami“, intryguje, zdradza, nie troszcząc się o wyborców, bo kto ma

świądkie stosunki, gromadkę głosów i szwindel Jana Kantego za sobą, ten będzie w tej Radzie siedział do śmierci. — Wszak ciemny eks-wachmistrz, nie umiejący do dziś dnia mówić po polsku, terroryzuje wszystkie komisje Rady w najbardziej niebezpieczny sposób tylko dlatego, że pilnując swoich interesów, wszędzie jest i wszędzie intryguje.

Reforma wyborcza wprowadzi w tę Radę świeże powietrze; najwyższy czas też ją w życie wprowadzić.

Bierzemy pana prezydenta za słowo.

Bar. Gautsch wobec ustawy kanałowej.

„Między bar. Gautschem a Kołem polskiem nastąpiło porozumienie, a minister dla Galicyi p. Zaleski zgodził się na pozostanie w gabinecie, ponieważ bar. Gautsch dał mu zapewnienie, że jest dla sprawy kanałowej przychylnie usposobiony“.

Tak donoszą pisma polskie, które mają dobre informacje o zakulisowych sprawach. Dla szerokiego ogółu te przyrzeczenia na ucho i te zapewnienia w cztery oczy nie mogą być odpowiedzią na głośne pytania; dla kraju miarodajnymi mogą być tylko oświadczenia obowiązujące dane czy to w piśmie urzędowym, czy przed odpowiednim forum publicznym, a takiego oświadczenia bar. Gautsch dotąd nie dał. Natomiast z innych stron dochodzą wieści, wskazujące, że sprawa kanałów w stoi źle i że jeżeli nowe Koło nie weźmie się do niej inaczej, aniżeli to robiło stare Koło, kanały budowane nie będą.

Dowiadujemy się z „N. fr. Pressy“, która sama jest przeciwniczką kanałów, a obok tego używaną jest przez „miarodajne sfery“ do puszczania w świat wiadomości, że bar. Gautsch wkrótce podejmie nowe rokowania ze stronnictwami i że przy pierwszej sposobności określi swe stanowisko. Co mają znaczyć nowe rokowania, wiemy z doświadczenia ostatnich kilku miesięcy. Gdy Głabiński wstępował do gabinetu, miał od Bienenrtha otrzymać jakieś przyrzeczenia, które potem okazały się — zapowiedzią rewizyi ustawy kanałowej! Jeżeli bar. Gautsch myśli więc o rokowaniach, mogą one mieć na celu tylko przewleczenie sprawy, a w końcu jakąś „rekompensatę“, a w rezultacie kanałów w rozmiarach przewidzianych ustawą z r. 1901 budować się nie będzie. Że takim, a nie innym będzie cel tych rokowań, wynika z dalszego ciągu informacyj dziennika wiedeńskiego, wedle których bar. Gautsch ma znzytkować materyał ze-

brany przez komisję międzyministerjalną, a ten obraca się — około regulacyi rzek, projektu kanału wewnętrznego itd., pomijając zupełnie najważniejszą rzecz, to jest kanał Dunaj-Odra-Wisła-Dniestr. Jeżeli w tym kierunku mają iść rokowania barona Gautscha ze stronnictwami, to z góry można rezultat ich przewidzieć pod warunkiem, że pojednanie się Koła z Gautschem oprócz znanych punktów ma też tajne, odnoszące się do sprawy kanałowej.

Bar. Gautsch chce dopiero rokować ze stronnictwami, a tymczasem jego zaufani już teraz objawiają jego ukryte myśli. Oto na odbytem wczoraj posiedzeniu państwowej rady kolejowej tajny radca, szef sekcyi, członek Izby panów, prezydent urzędu dla popierania przemysłu i t. d. Exner postawił wniosek, aby „wezwać ministerstwo kolei do ogłoszenia studyów w sprawie urządzenia kolei dla przewożenia frachtów między Wiedniem a Krakowem jako kompensatę za projektowany kanał Dunaj-Odra“. Nie można przypuszczać, aby człowiek tak blisko rządu stojący na własną rękę taki wniosek, który jest prostem pożrebaniem ustawy kanałowej, postawił; raczej przypuszczać należy, że wniosek ten jest próbą wybadania opinii tego ciała doradczego, która — w razie przychylenia się do wniosku — byłaby jednym z „argumentów“ przeciw kanałom. Rada kolejowa przyjęła ten wniosek, ale z opuszczeniem słów „jako kompensatę za projektowany kanał Dunaj-Odra“, co wobec usposobienia Niemców może być tylko słabą pociechą.

Sprawy dziś stoją — naszym zdaniem — gorzej, niż za rządowania Bienenrtha. Ten był przynajmniej związany jakąś mglistą obietnicą, podczas gdy bar. Gautsch ma zupełnie wolne ręce i nie potrzebuje liczyć się z zobowiązaniami swego poprzednika. Jeżeli nowe Koło polskie nie zrobi ze sprawy kanałowej kwestyi gabinetowej, kraj może pożegnać się z nadziejami do kanałów przywiązaniem. Opozycya galicyjska — w pierwszym rzędzie polscy socyalni demokraci — nie pozwolą jednak nowemu Kołu zabagnić i przeschłuchać przyszłości kraju, jak to robiło stare Koło.

Odparty zamach.

„Precz z socyalistami!“ było hasłem, pod którem wszystkie stronnictwa „ładu i porządku“ poszły do walki wyborczej, stosując się do pouczenia wydanego przez rząd po rozwiązaniu Izby posłów. Parlament rozwiązano, całe państwo poruszono, fabrykowano kłamstwa i oszczerstwa w „świętym“ celu

zniszczenia socyalnej demokracji. Kosztem klasy pracującej i jej reprezentacyi miał wzmocnić się system rządowy — ku większej chwale entuzjastów flotowych i armatnich; miała nastąpić nowa era nienawści ku ludziom pracy, której wszyscy wrogowie ludu z utęsknieniem oczekiwali. Temu „szlachetnemu“ celowi odpowiadały też „szlachetne“ metody walki: w całej Austrii obudzili się niebывалы teroryzm rządowy i kapitalistyczny, groźby utraty chleba, kupno i kradzież głosów zakwitły jak nigdy przedtem; władze szły wszędzie na rękę każdemu kandydatowi zwalczającemu socyalistę; nie pogardzono żadnym środkiem, gdzie szło o główny cel: o zmniejszenie głosów socyalistycznych w przyszłym parlamencie.

A jakiż jest rezultat tych usiłowań? Socyalści wracają do parlamentu w sile — jak dotąd — 81 ludzi! Tylko 5 do 6 mandatów padło ofiarą oszustw, teroru i frazesów narodowych. Nawet najgłupszy chwalcza dotychczasowego systemu rządowego nie nazwie tego rezultatu „wielkiem zwycięstwem“, tembardziej, że drobna strata cyfrowa została skompensowana ogromnym sukcesem moralnym, jakim jest obalenie filaru rządowego w Wiedniu, tego samego filaru, którego członkowie najgłośniej krzykali: „Precz z socyalistami!“

Socyalna demokracya wychodzi nieugięta, a tem mniej złamana, z ciężkiego boju; przeciwnie — rząd, który za główny swój cel uważał złamanie jej, padł pokonany i już nie istnieje. Wszyscy „patryoci“ wątpliwego gatunku, wszyscy nad Polacy i wszyscy czarno-żółci patryoci ponieśli klęskę, a zwycięstwo pozostało przy nas, a także przy tych, którzy więcej zachwycają się Hohenzollernami niż Habsburgami. „Zrećność“ byłego premiera może się pochwalić wielkim „tryumfem“: wyszedłszy do walki przeciw opozycyi, wzmocnił ją, a osłabił własne szeregi. Dobrze, że sprawa tej kłęki przynajmniej zrozumiał, a może mu dano do zrozumienia, co zrobił i — zamiast zabić „moka socyalistycznego“ — sam poszedł na ofiarę.

My, socyalni demokraci w Galicyi, możemy także z dumą spoglądać na miniony okres wyborczy. Nietylko ilościowo wzmocnieni wychodzimy z tej walki, ale pod każdym względem dowiedliśmy, że nie nadarło przez dwa przeszło dziesiątki lat w Galicyi pracujemy. „Kraj bez przemysłu nie jest polem dla rozwoju socyalizmu“ — mówią nasi wrogowie; a przecież ten kraj rzeczywiście z winy jego rządów i opiekunów bez przemysłu, zdołał mimo teroru, o jakim towarzysze nasi w innych krajach Austrii nie mają pojęcia, wybrać 7 polskich socyalnych demokratów, nie mówiąc już o mandatach już po wyborze nam wydartych. — Stanęliśmy silną nogą w Krakowie; utrzy-

WŁODZIMIERZ BERENSZTAM. *)

Ze wspomnień adwokata.

Sąd się śmieje...

Sąd wojenny. Sprawa ma się ku końcowi... Wszyscy czterej oskarżeni milczą. Obstawieni są dokota strażą. Przeprowadzono ich z więzienia. Rząd oskarża ich o należenie do partji socyalistów-rewolucjonistów-maksymalistów... We wsi, gdzie „uwili sobie gniazdeczko“ — jak się wyraża prokurator — znalaziono skład bomb i dynamitu. Jednym z oskarżonych jest kobieta — młodzieńca nauczycielka wiejska. Córka prezesa zarządu ziemskiego. Prześliczna dziewczęta twarzyczka. Łagodna, błękitne oczy. Dwaj drudzy — studenci — „przyjechali do niej w gościnę“. Ubrani są w czarne koszule z białymi guzikami. Czwarci — miejscowy chłop. Sprawa tak się przedstawia. U jednego z obywateli w nocy zamaskowani ludzie dokonali ekspropyacii. Po głosie poznał on jednego ze sprawców — tego oto chłopca. Reszta tylko utrzymywała z chłopem znajomość... Na dziedzińcu szkoły dokonano rewizyi. Drwalnia zawsze stała otwarta. Pod śmieciami, gratami i jakimś sprzętami wykryto ten oto koszyk,

który leży na stole dokumentów... Obok koszyka rozłożone części mosiężnej puszki... W sali pustka. Jeden dyżurny oficer siedzi w miejscach przeznaczonych dla publiczności... Pozatem straż, my dwaj obrońcy i nikt więcej... W sali powoli zapada zmrok... Prokurator oskarża niemożliwie długo, w niezwykły sposób opowiada o tem, jak okrutni są ci oskarżeni... Nic świętego dla nich nie było! Domaga się kary śmierci. W sali staje się coraz nieznośniej. Wstaje towarzysz — miejscowy adwokat — stary obrońca i wygłasza „przekonywującą“ mowę: — Kogóż to oskarża prokurator?! Najspokojniejszych, najbierniejszych ludzi! Gdzie są dowody na to, że byli oni członkami jakiegokolwiek partji rewolucyjnej? — Skład bomb? Ale wszakże znaleziono je na podwórku szkoła. Drzwi drwalni zawsze stały otworem. Każdy mógł przynieść... I dowodzi w ten sposób w dalszym ciągu, argumentuje... Już już zdaje się, że zostaną uniewinnieni...

— Do was należy ostatnie słowo — zwrócił się prezes do pierwszego z oskarżonych. Podniósł się Gruzin, niby w febrze. Był to oczywiście zupełnie niepomamowany osobnik. Odrazu zapomniał o umówieniu się z obrońcą, że będzie milczał. — Obrońca nasz wyraził się, jakobyśmy nie należeli do żadnej partji — zawołał, błysnąwszy białkami. — To nieprawda! Myśmy nie bydlęta! Nawet wy, sukinyńcy, co

wieczór tworzycie partye karciarzy! Myśmy socyalści-rewolucyoniści! Nienawidzimy waszego ustroju, opartego na bezprawiu i gwałcie i z zapalem powitamy naszą...

Prezes nie dał mu dokończyć. Dyżurny oficer wraz z żołdatami wywlekli Gruzina z sali. Odbijał się, jak mógł, kulakami. Ogłoszono przerwę w rozprawie.

Sąd długo nie wychodził. Wreszcie ukazał się dyżurny oficer. W rękach trzymał zapaloną świecę. Wraz z nim szli dwaj żołnierze. Coś jakby uroczysta procesya w kościele katolickim. Oficer obszedł wszystkie parapety, próbując ich ostrożnie, zajrzał także za firanki. Żołnierze stanęli na czworakach i poleżli pod długi stół sędziowski. Obejrzel tak że fotele i krzeselka. Oficer, podnosząc zsuwający się ze stołu obrus, przyświecał im... — Nic niema! — rzekł tryumfująco żołnierz.

— Popatrz lepiej! — rozkazał oficer — zobacz, czy tam czego nie podłożyli?! Wreszcie oficerowie i żołnierze oddalili się... — Sąd idzie! — wrzasnął po chwili dyżurny oficer. — Wszedł generał w towarzystwie kilku pułkowników...

— Do was należy ostatnie słowo! I znów powtórzyła się ta sama historia. Drugi oskarżony, student, jak się pokazało, zarazili się od Gruzina wzburzeniem. Począł on miotać bezładnie na sędziowskie głowy przekleństwa, nawet wtedy, gdy go przemocą wyciągano z sali. I zdawało się,

że przekleństwo rzeczywiście wisi w powietrzu...

Ponad wszelkie oczekiwanie odezwał się i chłop także. Po prostu, po chłopsku, do borem jak najwyszukańszych obelg, zapominając oczywiście, że słucha go także nauczycielka.

Wyciągnięto go. Znowu przerwa. Teraz na ławce oskarżonych siedzi już tylko ona. W rękach miała czarną sakiewkę — niewielką, skórzaną torebkę na drucianym łańcuszku...

Dyżurny oficer powiadomił już, że „sąd idzie!“ I sędziowie ukazali się ze swej komnaty. Naraz generał rzucił okiem na oskarżoną i w przerażeniu rzucił się w tył. Sędziowie, nie zwlekając, również pomknęli za nim.

Dyżurny oficer pobiegł za nimi truchtem, ale wnet wyszedł i zbliżył się do nauczycielki.

— Będzie pani łaskawa pozwolić mi swoją torebkę... — Po co? — Tak... kazano. — Ani myślę! — To przeleka sprawę! — Nic mnie to nie obchodzi! — W takim razie proszę przynajmniej pokazać, abym... — Jeszcze czego! Ani myślę! — Odmowa pani wysoce rozdrażni sąd, a to bardzo niepomysłnie odbije się na pani losie... Daję pani dobrą radę... Jako jeszcze bardzo młodej osobie...

*) Autor tych fragmentów, Włodzimierz Berensztam, był obrońcą w sprawach politycznych w latach 1901—1908 w Petersburgu. Powyższe urywki wyjęte zostały z książki „W ogniu obrony“.

Czas odnowić prenumeratę!

„Naprzód” 2 K miesięcznie kosztuje z przesyłką.

Pokrzywy.

Po orędziu prezydenta.

Jak pamięć starców sięga — nigdy Galilea Nie miała demokracji większego od Lea... Czytano z rozrzewaniem szlachetne orędzie Siklawami tryskała radość ludzka wszędzie! Tęcza rozsunął nad miastem tyle ideałów, Pieczę ogarnął wszystko: ceny wiktuałów... Każdej lichwie w twarz ciskał ciężką rękawicę, A znacie demokrację potężną lewicę! Równe prawa obwieszczał, jak Mojżesz z Synaju Z Krakowa raj on stworzył — raj nad raję w kraju!

Lecz oto niedowiarę jakiś w kącie syczy: Lepsze od stu obietnic dżdźbło jedno zdobycy! Corok reforma gminna w słów szumie się zjawia... Corok się mieni w blasku, jakby wachlarz pawia, A potem — koniec parady! Dobranoc: do nowej Rady! Ach taki niedowiarę tego nie pojmuje, Że powtarzaniem nawet — sprawę się salwuje: Choć narazie nic niema — chronią zapewnienia Od... trzydziestoletniej daty przedawnienia.

Z krakowskiej Rady miejskiej.

Ferje radzieckie = ferje zdradzieckie.

Nie udało się kombinacya z mandatem po Myjaku.

Chciał być choćby „pomyjakiem”, A musiał się obejść smakiem.

KRONIKA.

Kraków, 1 lipca. Nowiny krakowskie.

O katastrofie automobilowej, o której wczoraj pisaliśmy, donoszą jeszcze następujące szczegóły: Trzecim podróżnym w automobili był koncepista starostwa p. Kunicki; automobilem kierował sam właściciel, inżynier Bugajski. Katastrofa nastąpiła około 2 popoł. a apostrofezono ją dopiero o 7 wieczór.

Automobil był najnowszego typu wyścigowcem; szybkość jego wynosiła do 140 km na godzinę; inż. Bugajski, chcąc go wypróbować, jechał z największą szybkością ku przerażeniu przechodzących gościem ludzi. Automobil nie uderzył o drzewo, lecz wpadł do rowa, skąd własną siłą wyskoczył znowu na pole, przewrócił się i przytoczył jadących.

Zmiana akocyzy w Krakowie, którą na podstawie uchwały Rady miejskiej uchwalili parlament dnia 22 grudnia z. r., została wczoraj ogłoszona przez urzędową „Wiener Ztg”. Nowa ustawa wchodzi z dniem dzisiejszym w życie.

Komisja wodociągowa na wczorajszym posiedzeniu, po ukonstytuowaniu się, przyznała ulgi w opłatach taryfowych i uchwaliła przedstawić Radzie miejskiej wniosek w sprawie rozszerzenia ujęcia wodociągowego w Bielarach kosztem 100.000 kor. dla zwiększenia wydajności do 18 000 m³ na dobę.

Uniwersytet ludowy urządza w niedzielę 2 lipca wycieczkę ogrodniczą na Czerwoną Prądnik pod kierunkiem p. Józefa Tacikowskiego. Punkt zborny w biurze Uniwersytetu ludowego o godz. 4 po południu.

Wycieczka kolejarzy, która odbędzie się jutro (w niedzielę) do lasu pod Krzeszowicami, będzie z pewnością jak corocznie tłumna, gdyż wycieczki te mają już ustaloną sławę. Osobny pociąg (odjazd o 1 w poł. z dworca) zawiezie gości do Krzeszowic, skąd w niedalekim pochodzie z muzyką udadzą się do lasu. Komitet postarał się o cały szereg urozmaiceń zabawy, a powrót osobnym pociągiem nastąpi po 10 w nocy. Ze względu na szlachetny cel zabawy i na niski wstęp publiczność krakowska niezawodnie zabawę poprze. Bilety do nabycia na dworcu przed odjazdem osobnego pociągu.

Lekarze na pogotowiu. Dziś objęli dyżury na pogotowiu ratunkowym doktorzy medycyny w miejsce pełniących dotąd służbę medyków. Na razie lekarzy jest 6, a pomoc będą mieli dalej ze strony medyków.

Powszechny bank obrotowy przeniósł swe biura do domu w Ryнку głównym 8, I p. Bank ten rozporządza kapitałem akcyjnym i funduszami rezerwowymi w wysokości 52 milionów koron.

Z ruchu ludności. Wedle sprawozdania statystycznego za czas od 13 do 24 czerwca ludność Krakowa liczy 153 552 mieszkańców, w tem 9 368 wojska. Urodzeń w tym czasie było 83, skłonów 73, z czego 16 na gruźlicę a 9 na zapalenie płuc.

Zmiana czasu sprzedaży owoców i kwiatów zarządzoną została rozporządzeniem namiestnictwa z 15 maja. Mianowicie w Krakowie sprzedaż kwiatów może trwać od godziny 8 rano do 2 po południu (w karnawale także od 5 do 8 wieczór), sprzedaż owoców od godz. 8 rano do 2 po południu w osobnych handlach a przez cały dzień w handlach wiktuałów.

W sprawie grupy krakowskiej austriackiego związku muzyków-pedagogów. Z powodu zmiany, jakie wprowadzono w niemieckim tekście statutów ogólnych i pewnych nieodkładności statutów grup miejscowych, komisyjnie wybrana na zgromadzeniu krakowskich muzyków-pedagogów w dniu 14 maja b. r.; pomimo przetłómaczenia statutów na język polski, zmuszoną była wstrzymać się z drukiem tychże statutów. Gdy później, z powodu nawału pracy w szkołach muzycznych (a to ze względu na egzamina i popisy) walne zgrupowanie muzyków-pedagogów, nie mogło przyjść do skutku, a obecnie przeważa część tutejszych muzyków-pedagogów udaje się na wywczasy letnie, komisya uważa za stosowne walne zgrupowanie zwołać dopiero po wakacyach, a to w drugiej połowie września b. r.

Dr Władysław Żeleński.

Aresztowanie szpiegów. Aresztowany Piechocki pochodzi ze Lwowa i jest synem krawca. Wyjechał z domu w 1906 i od tego czasu nie wiedzieli rodzice, gdzie się obraca. Pracował u Góreckiego w Krakowie, później u Bartika w Tarnowie a wreszcie w 1907 w dobrach p. Kirchmayera Zawadka powiat Kałusz. Policja stara się ustalić, co on robił od tego czasu.

Zarząd Uniwersytetu Ludowego prosi nas o zaznaczenie, że zamieszczona w jednym z krakowskich dzienników wiadomość, jako by aresztowany pod zarzutem szpiegostwa Müller Piechocki był kiedyś bibliotekarzem w Uniwersytecie Ludowym, jest mylna. Müller Piechocki nigdy nie był urzędnikiem Uniwersytetu Ludowego.

Pożar wybuchł wczoraj w południe w Płaszowie w domu wójty Hofmana, w którym mieściła się też kancelarya urzędu gminnego. Dom, mimo ratunku krakowskiej straży pożarnej, spłonął.

Towarzystwo Bratniej pomocy medyków Uniwersytetu Jagiellońskiego, istniejące od lat kilkunastu w Krakowie, a mające na celu niesienie materialnej pomocy swym członkom, może polecić na żądanie: rutynowanych masażystów, asystentów do leczenia, sanatoryjów i zakładów kąpielowych, towarzyszy w podróży, pielęgniących chorych, korepetytorów z zakresu nauk przyrodniczych i t. d. Łaskawe zgłoszenia pisemne lub ustne codziennie w lokalu Towarzystwa, collegium novum, sala IV, w godzinach dyżurowych od 6-7 wieczorem.

W sekcji pedologicznej Ogniska nauczycielskiego (pl. Szczepański 3) odbędzie się w niedzielę o godz. 11 przed południem nadzwyczajne walne zebranie członków. Na porządku dziennym wybór delegata na kongres do Brukseli.

Towarzystwo ochrony piękności m. Krakowa i okolicy odbędzie 2 lipca o godz. 8 wieczorem w sali Towarzystwa technicznego posiedzenie z odczytem p. Maryana Olszewskiego p. t. „Symetria i asymetria”.

„Spójnia” uprasza z powodu zwinienia lokalu na czas wakacyjnej, aby w sprawach stoważyszenia zwracano się pod adresem: Dom akademicki, dla akad. Świdwińskiego, Kraków, ul. Jabłonowskich.

Uniwersytet ludowy im. A. Mickiewicza (ul. Szewska 16, I. piętro).

Biuro otwarte od godz. 5-7 wieczorem. Czytelnia pism od godz. 12-1 i od 5-9. Biblioteka od godz. 6-9. (ceny znieszone).

Repertuar teatru miejskiego.
Sobota 1 lipca: „Quo vadis”.
Niedziela 2 po południu: „Manewry jesienne”.
Niedziela 2 wieczór: „Mignon”.
Poniedziałek 3: „Wesoly chłop”, operetka w 3 aktach Leona Falla.
Wtorek 4: „Madame Butterfly”.
Środa 5: „Hrabia Luksemburg”.
Czwartek 6: „Quo vadis”.
Piątek 7: „Miłość cygańska”, operetka w 4 aktach Fr. Lehara.
Sobota 8: „Miłość cygańska”.
Niedziela 9 po południu: „Halka” (ceny znieszone).
Niedziela 9 wieczór: „Krysia leśniczanka”.
Poniedziałek 10: „Miłość cygańska”.
Wtorek 11: „Manru”.
Środa 12: „Miłość cygańska”.
Czwartek 13: „Manru”.
Piątek 14: „Miłość cygańska”.
Sobota 15: „Hrabia Luksemburg”.
Niedziela 16 po południu: „Rozwódka” (ceny znieszone).
Niedziela 16 wieczór: „Manru”.

Nowiny lwowskie.

Zmarł wczoraj Stanisław Nowiński, dziennikarz jubilat, były współpracownik „Ga-

zety lwowskiej”, były redaktor „Reichstagsblattu” i były nauczyciel języka polskiego w akademii terezyańskiej w Wiedniu.

Zemsta kamienicznika za wybory. Właściciel domu pod l. 65 przy ul. Zielonej, majster tokarski Adam Bilik, należał do gorliwych zwolenników kandydatury Tomaszewskiego (nar. dem.) w V. okręgu, a gorliwość tę posunął tak daleko, że zażądał od wszystkich lokatorów, by złożyli u niego swoje legitymacje, gdyż inaczej „będzie z nimi źle”. Natrąwszy na opór, wykonał swoją groźbę w ten sposób, iż wymógł wszystkim mieszkańcom. Następnie jednak rozmyślił się i ograniczył karę do podwyższenia czynszów. Jednemu tylko, majstrowi szewskiemu, nie przebaczył i w drodze awizacji wyrzucił go z mieszkania.

Z kraju.

Rozruchy w Galicyi wschodniej. Odnośnie do wczorajszych wiadomości podaje biuro korespondencyjne następującą urzędową wiadomość:

W kilku gminach powiatu kałuskiego objawiły się niepokoje przeważnie pogroźkami ze strony Ukraińców. W gminie Niegowce wybito w kilku domach szyby, zniszczono ploty i studnie oraz część zasiewów. Starosta z Kałusza wydał na miejsce odpowiednie zarządzenia. Celem zabezpieczenia spokoju wysłano na miejsce silną asystencję wojskową. Do żadnych poważniejszych zaburzeń ani do starć z wojskiem nie przyszło, a odnośnie pogłoski pozbawione są wszelkiej podstawy.

Ciężki wypadek kolejowy. Z Tarnopola donoszą: We środę na linii kolei lokalnej Wygnanka Iwanię Puste wydarzyła się katastrofa w pobliżu stacji Borszczów. Pociąg osobowy, idący z Borszczowa do Iwanię Pustego, zderzył się z pociągiem osobowym, jadącym z przeciwnej strony. Obydwa pociągi jechały z normalną szybkością. Obydwa maszyny zostały silnie uszkodzone i wyrzucone z torów. Znajdujące się tuż za maszynami wagony pakunkowe i pocztowe obu pociągów zostały również silnie uszkodzone. Akcja ratunkowa była bardzo utrudniona, gdyż do piero ze Stanisławowa zarekwirowano pociąg ratunkowy. Winę katastrofy przypisują urzędnikowi ruchu w Borszczowie, który miał dać pociągowi sygnał odjazdu, zanim na stacyę przybył pociąg z przeciwnej strony. Skutkiem tego pociągi, idące na jednym torze z przeciwnych stron, zderzyły się.

Bardzo ciężkie rany odnieśli konduktorzy prowadzący pociąg Wróblewski i Wetrykusz, maszyniści Jaremiewicz i Pecha, palacze Ornatowski i Adameczuk, konduktorzy Królicki i Birecki, tudzież sygnałowcy Kuraś. Leżące rany odnieśli także konduktorowie pocztowy Szczerbicki i Adler. Rannych odwieziono do szpitala w Borszczowie, gdzie na kilku wykonano amputację. Z podróżnych 23 odniosło rany. Urzędnik ruchu został za suspondowany przez komisję śledczą, która przybyła do Borszczowa. Szkoda jest bardzo znaczna.

Polityant-oszust. Ze Stanisławowa donoszą: Przed trybunałem orzekającym znalazły epilog oszustwa i sprzeniewierzenia, których się dopuścił Nykoła Holyński, kapral tutejszej policji miejskiej. Holyński nawiązywał stosunki miłosne ze sługami, od których wydłużał znaczniejsze kwoty pod pozorem chęci ożenienia się, a następnie opuszczał je. Procedę swą uprawiał rafinowany oszust przez dłuższy czas i tylko dzięki przypadkowi został przed kilku tygodniami z polecenia prokuratora aresztowany. Trybunał skazał oszusta na 14 miesięcy ciężkiego więzienia, obustronne postępienie i ciemnicę.

Samobójstwo aktora. Dnia 24 z. m. przybyła do Jordanowa trupa aktorów lwowskiego teatru ludowego celem urzędzenia kilku przedstawień popularnych. Jeden z aktorów, Adam Adamowicz, oddalił się 25 z. m. od swych kolegów i udawszy się w pola za miastem, odebrał sobie życie wystrzałem z rewolwru. Trupa jego odnaleziono dopiero podczas odbywającego się w owym miejscu sianososu. Miał on przy sobie kilkadziesiąt koron, oraz zegarek z łańcuszkiem i pozostałi list, wyjaśniający przyczynę samobójstwa.

Z zaboru rosyjskiego.

Napad na Dmowskiego. Czytamy w „N. Refornie”: „Jak nam z Warszawy telegrafują, na b. prezesa w Dumie, Dmowskiego, napado na ulicy grono młodzieży, atakując go czynnie z powodu uchwał narodowej demokracji przeciw bojkotowi szkół rosyjskich”.

Z różnych stron.

Krawiec żebraków i złodziei. — Światowa produkcja złota. — Eksprezident Meksyku w Europie. — Koszta koronacyjne w Anglii. — Rada ministerjalna majstrzem kominiarskim. — Trudności z pomyślnikiem. — Żniwo złodziejskie.

W Londynie istnieje skład gotowych ubiorów specjalnie dla żebraków i złodziei. Szyld z napisem: „Sprzedaż starego ubrania” bynajmniej nie wskazuje, dla jakiej klienteli służy zakład. Właściciel sam był kiedyś zawodowym amatorem cudzej własności, ale bez wielkiego powodzenia, co skłoniło go do założenia interesu, odpowiadającego „wymaganom chwili”. Zawód żebraka i złodzieja nie jest tak łatwy, jakby się zdawało. Przedewszystkiem trzeba mieć odpowiednią odzież. I tę najpilniejszą potrzebę załatwiają magazyn. Właściciel, niegdyś także krawiec, tak się wyspecjalizował, że żadne łańchmany żebracze nie zrobią takiego wrażenia i nie wywołają takiego współczucia, jak kostyum z tego magazynu. Można tam oglądać całe kolekcje wytartych marynarek z obdartą podszewką, kamizelek bez guzików, spodni połatanych z malowniczą frendzlą u dołu.

Pan nie wszystko jeszcze widział — objaśniał właściciel reportera, zwiedzającego ten magazyn. — Istnieje przecież lewa strona, niemniej ważna. Prawa strona dla publiczności, lewa dla tego, kto nosi ubranie. Każde ubranie w tym magazynie odznacza się jakąś osobliwością. W tym np. surducie znajduje się kieszeń, w której można dużo zmieścić, a tak ukryta pod łaćkami i podszewką, że zauważyć jej nie można. Niektóre kapoty mają kieszenie w rękawach i po kilka pod podszewką, a wszystkie są mocne, trwałe, z doskonałego materiału. Są także płaszcze podwójne. Można je nosić na obie strony: z jednej strony jest płaszcz granatowy, z drugiej szary, deszczowy z kapiszkiem. Takie płaszcze są bardzo poszukiwane przez mężczyzn, gdyż w chwilach krytycznych mogą łatwo omylić czujność ścisigającego policyjanta.

Główną jednak klientelę stanowią żebracy. Znajdują bowiem w magazynie ubrania tak okropnie niezbędne, że znakomicie ułatwiają budzenie litości. Podobno magazyn idzie doskonale.

Światowa produkcja złota wynosiła w roku 1909 wartość 99,089.900 funtów szterlingów (t. j. blisko 2 i pół miliarda koron), podczas gdy w 1907 roku 83 i pół, a w roku 1908 przeszło 88 milionów funtów szterlingów. Jeśli chodzi o poszczególne miejsca produkcji, to niektóre wykazują pewne zmniejszenie, podczas gdy inne więcej niż je wyrównują. Prawie jedna trzecia światowej produkcji przypada na sam Transwaal. Po nim idzie wzrastająca stale produkcja Stanów Zjednoczonych, dalej Rosya, Meksyk, Rodesia i t. d. Wartość złota wydobytego w Austro-Węgrzech wynosiła w r. 1909 i 1910 9,321.600 koron.

Eksprezident Diaz przybył do Europy na statku „Ipirango”. Zamierza osiedlić się na stałe w Szwajcaryi, spędzać zimy w Kairze, a po krótkim odpoczynku i napawaniu się w ciszy górskim powietrzem, obiecuje sobie podróżować po Europie dla zapoznania się z jej politycznymi stosunkami. Diaz z twarzy i postawy jest zdumiewająco podobny do Bismarka. W ciągu drogi zaprzyjaźnił się z kapitanem „Ipirango” i opowiadał mu o swoim życiu prywatnem. Jego druga żona pochodzi z najbogatszej rodziny w Meksyku, była niegdyś słynną pięknością, ma na imię Carmelita. Diaz odziedziczył po ojcu znaczne obszary ziemi. W młodości był dwukrotnie skazany na śmierć przez Hiszpanów i dwukrotnie ratował się ucieczką; raz wyskoczył z okrętu i dwie mile płynął pod wodą. Drugi raz uciekł z fortecy. Diaz i jego żona mieli bezpłatne bilety przejazdu, lecz za swą siostrę, złożoną z 30 osób, zapłacili 12.000 franków.

Tymczasowe obliczenia kosztów koronacyjnych króla angielskiego podają liczbę około 40 milionów franków. Sprowadzenie do Londynu wojska, które po części przybyło z Indyi, kosztuje około 3 milionów; rewia floty 1/2 miliona, dekoracya opactwa westminsterskiego 825.000, mieszkania dla obcych delegatów 225.000 i t. d. Iluminacya Londynu pochłonęła przeszło 4 miliony, spalono w Anglii sobótki 1,250.000 franków, budowa trybun, tudzież najem miejsc pod trybuny wywołały koszta w kwocie 8 milionów fran-

Tylko dla palaczy papierosów, którzy, pragnąc zaszanować swoje zdrowie, chętnie 1-2 halerzy dziennie więcej wydają:

Clubspecialité

120 bibulek 20 hal.
70 „ 12 „
1 pudełko
100 tutek 70

Według zlecenia lekarzy kartki nie są zadrukowane, jednakże zawiera każda bibułka markę ochronną z podpisem fabrykanta „MODIANO”

ków. Są to najważniejsze wydatki, obok których jest mnóstwo stosunkowo małych.

Kartel msjatrów kominarskich w Wiedniu dał się tak silnie we znaki właścicielom kamienia, że ci postanowili wyemancypować się za wszelką cenę z pod kartelu. W tym celu założone przez właścicieli realności stowarzyszenie zarobkowo gospodarze stara się o koncesję na wykonywanie przemysłu kominarskiego w realnościach członków towa...

W trudnym położeniu znalazła się gmina francuska Brive la-Gaillarde. Zmarł tam nie jaki p. Majour, którego jedyną zasługą było, że posiadał miliony. Czując zbliżający się koniec wędrowni doczesnej zapisał cały majątek gminie pod warunkiem, że wyciągnięty mu pomnik na ulicy, która otrzyma jego imię. Gmina chętnie zgodziła się na przyjęcie warunku, nie przeczuwając figla: oto kiedy p. Majour zamknął po raz ostatni oczy, okazało się, że nie istnieje ani fotografia, ani portret, ani żaden obraz zmarłego, a nie wiele tylko osób znało odłudnie żyjącego starca. Zwrócili się tedy radcy, nie chcąc stracić prawa do legatu, do starej kucharki dobroczyńcy gminy.

Jak donoszą z Londynu, uroczystości koronacyjne były prawdziwym żniwem dla złodzieży kieszonek, którzy, korzystając ze ścisłości i ogólnego gapiostwa, dokonali nie słyszanej liczby śmiałych kradzieży. Dość powiedzieć, że nawet lordowi majorowi Londynu wyciągnięto z kieszeni w chwili, gdy oczekiwał na króla, zegarek drogowy. Słysząc zewsząd narzekania, żołnierze zaczęli na własną rękę śledzić złodziei, podobno jednak ujęli niewielu.

B. BABRYELSKA, Kraków, kupuje, sprzedaje i najmuje — fortepiany, pianina, harmonie i phonole — krajowe i zagraniczne, nowe i przebrane — za gotówką i na spłaty — bez zaliczek.

TELEGRAMY

z dnia 1 lipca.

Zebranie się parlamentu.

Wiedeń. Na dzisiejszem posiedzeniu Rady ministrów zostanie ustanowiony termin zebrania się Izby posłów. Termin ten zostanie oznaczony 15 lipca, a program sesji obejmuje: ukonstytuowanie się Izby, przedłożenie wydanych na podstawie § 14 rozporządzeń, oświadczenie rządu i dyskusja polityczna. O ile dyskusja prędko się skończy (co ze względu na sprawę drohobycką i omówienie wyborów galicyjskich nie jest prawdopodobnem), rząd ma zamiar przeprowadzić jeszcze wybór członków delegacji.

Cholera.

Wiedeń. Departament sanitarny ministerstwa spraw wewnętrznych donosi, że 30 z. m. stwierdzono u drugiej osoby z parowca „Oceania“ cholere azyatycką. Zachorowała mianowicie podróżna nazwi-

skiem Marya Soldan, która wraz z innymi osobami izolowanymi znajdowała się pod obserwacją lekarską.

Tryest. Bakteryologiczne badanie pasażerki trzeciej klasy okrętu „Oceania“ Marya Soldan wykazały cholere azyatycką, jednakże w lekkiej formie, tak, że jest nadzieja, iż chora wyzdrowieje.

Rosya a Chiny.

Mukden. (Peł. ag. tel.). Wśród tubylczej inteligencji panuje wielkie wzburzenie z powodu wydalenia bezrobotnych Chińczyków z rosyjskiego obszaru amurskiego i z powodu zaprowadzenia nowych przepisów dla rejestrowania chińskiej ludności. Panuje przy puszczeniu, że przyjdzie do agresywnego wystąpienia rosyjskiego w Mandżurii. Dzienniki chińskie w ostry sposób atakują rząd, zarzucając mu, że nie jest w możności bronić interesów chińskich zagranicą.

Powstanie albańskie.

Berlin. Z Petersburga donoszą: Specjalny poseł króla czarnogórskiego Minszkowicz wyraził wobec dyplomacji rosyjskiej życzenie, aby mocarstwa interweniowały w sprawie albańskiej. Najbardziej skłania się król do międzynarodowej konferencji.

Dymisyja gabinetu serbskiego.

Belgrad. Gabinet Pasieca przedłożył wczoraj po południu dymisyję wskutek dyferencji między ministrem skarbu a ministrem handlu w kwestyi pożyczki państwowego banku hipotecznego.

Zmiana konstytucyi w Bułgarii.

Tirnowo. Zgromadzenie narodowe przyjęło po dłuższej dyskusji przedłożenie w sprawie zmiany konstytucyi.

Nowy gabinet francuski.

Paryż. W Izbie deputowanych i w senacie odczytano deklarację rządową, która zapowiada przeprowadzenie ustawy o rozgraniczeniu obszarów szampańskich i reformy wyborczej. Dalej zapowiada rząd, że i nadal opierać się będzie na swoich sojuszach i przyjaźniach.

Paryż. W Izbie deputowanych Jaures apelował do zwolenników proporcjonalnego systemu wyborczego, by nie wstrzymywali się od ostatniego głosowania w Izbie. Jeżeli reforma wyborcza nie zostanie stworzoną przy pomocy rządu, to przeprowadzi się ją przeciw rządowi.

Izba 367 głosami przeciw 173 przyjęła porządek dzienny, wyrażający rządowi zaufanie, że przeprowadzi świeckie, skarbowe i społeczne reformy, jakoteż zgodę republikanów w sprawie reformy wyborczej. Między 173 deputowanymi, którzy głosowali przeciw rządowi, znajdowało się 70 zjednoczonych socjalistów, 46 progresistów, 2 nacjonalistów, 4 członków prawicy, 21 członków „akcji liberalnej“ i 10 niezawisłych.

Zamach na pociąg.

Paryż. (Ag. Havasa). Pociąg pospieszny Paryż-Havre wykoleił się onegdaj. Pasażerowie odnieśli tylko lekkie obrażenia. Powodem był zamach zbrodniczy. Szyny były wyrwane. Obok znaleziono narzędzia i gazety anarchistyczne.

Międzynarodowy strejk marynarzy.

Kardiff. Chińczycy, których zwerbowano do Liverpoolu, zostali przez strejkujących na dnie i wypędzeni.

Hull. Zgromadzenie 12.000 strejkujących odrzuciło przyjęte przez przywódców warunki, dopóki nie będą spełnione żądania robotników dokowych. Rzecz będzie rozstrzygnięta na jutrzejszem zgromadzeniu.

Żaden towarzysz i robotnik nie powinien wstępować do restauracji, piwiarni, golarza i t. p. publicznych lokali, w których nie abonują centralnego organu robotniczego „Naprzodu“. Wszędzie w takich lokalach należy żądać „Naprzodu“ lub te lokale bojkotować i do nich pod żadnym pozorem nie uczęszczać.

SKŁADKI.

Na fundusz wyborczy krakowskiego komitetu miejscowego P. P. S. D. złożono: Tow. Gwóźdź 17 K. Tow. Kustowski, lista Nr. 40 — 6 K 10 h. Organizacja murarzy 2 K. Tow. Malarówna 2 K 90 h. Organizacja tytoniowców 20 K. Organizacja kamieniarzy 9 K 40 h. Organizacja murarzy 5 K. Organizacja stolarzy 10 K. Tow. Pankiewicz 2 K 60 h. Organizacja murarzy 5 K. Tow. Sokolowski 5 K. Tow. Felekscy, lista Nr. 37 — 26 K 70 h. Tow. Ziemiański 2 K 60 h. Razem od 10 do 30 czerwca 114 K 30 h.

Na fundusz wyborczy w administracji „Naprzodu“ złożono: Skowroński 2 K. Tow. socjalistów polskich, Berlin 17 K 62 h. Razem 19 K 62 h. Poprzednio wykazano 165 K 70 h. Włącznie do 30 czerwca 185 K 32 h.

Na fundusz prasowy „Naprzodu“ złożył: Pan G. 6 K.

Na cele niesienia pomocy dla ofiar wypadków w Drohobyczu złożyli na ręce pp. Dattnera, Sarego i dra Tillesa w dalszym ciągu: dr Szarski Henryk 50 K, M. E. 50 K, Henryk Fränkel 100 K, Binzer D. 100 K, Aschkenazy Henryk 25 K, Wachtel Henryk 25 K, dr E. Sternbach 50 K, adw. dr Reifer 20 K, adw. dr Armhaus 25 K, Kaufmann Zygmunt 10 K, Goldgart N. 10 K, Schönwetter Jul. 20 K, Czunko Adam 10 K, dr Fischlowitz Leon 5 K, Pamm Adolf 25 K, Kenner i Fussmann 150 K, Ader Józef 20 K, X. X. 10 K, Szerer Adolf 25 K, Eitesik Herman (Frankfurt n/M.) 30 K, Rosenberg Ludwik 40 K, dr Wachtel Zygmunt (sen.) 30 K. Razem z poprzednio wykazanymi 4508 K.

Komitet niezawisłych żydów kwituje następujące składki: Suma wykazanych już składek 1290 K. Rafał Pfeffer 10 K, M. Winterstein 10 K, dr Leinkram 10 K, dr Grünzweig 20 K, dr Kupczyk 20 K, Izak Goldmann 5 K, Zofia Streng 4 K. Przez Henryka Schenkera: L. Holzer 5 K, Sperber 3 K, Schamrot 1 K, Bau 5 K, Jaffe 2 K, firma M. Schenker 25 K, B. X. 10 K, dr Korngold 1 K, Weindling Sch. 3 K, Tilles B. 3 K. Przez dra Kröngolda: dr Kröngold 20 K, Abraham Spira 2 K, Löbl Karmel 2 K, Samuel Bertel 5 K, Tobias Gross 5 K, firma Friedlich & Karmel 10 K, firma Schenker, Friedlich & Karmel 10 K, B. Garde 5 K, M. Kupfermann 2 K, Langsam 1 K, J. Eichenbaum 2 K, D. Mahler 5 K, Saul Hirsch 2 K, M. Kroll 2 K, L. Deligdisch 4 K, Mantel 5 K, Saul Eichenbaum 2 K, Eisig Splitter 4 K, Adolf Dattelbaum 1 K, H. Nattel 5 K, Zygfryd Goldstein 2 K, Moses Breit 2 K, Adolf Sternberg 5 K, Adolf Weingrün 10 K, Leon Schönfeld 10 K, B. Schlesinger 5 K, H. Strauch 4 K, Michał Margulies 5 K, Maurycy Amster 10 K. Przez dra Spirę: dr Albert Goldfinger 15 K, Jakob Bober 10 K, Schachne Laudau 10 K, Gustaw Bazes (Grodzka) 5 K, J. P. Gehorsam 5 K, Salomon Margulies 3 K, Otto Estreicher 2 K, dr Banet 8 K, Saul Korall 3 K, dr Jakob Junger 4 K, Henryk Gumpłowicz 4 K, dr Spira 5 K, Mermek & Comp. 5 K, I. R. Landau 5 K. Razem 368 K. Łączna suma dotychczasowych składek 1658 K. Za komitet: Dr Gross, dr Meisels, dr Landau.

Broszury agitacyjne.

- Baczność! Strzeżcie się! Socjaliści idą 8 h
Bodaj to być żołnierzem . . . . . 6 „
Chłopskie poddaństwo w Polsce . . . . . 20 „
Czego chcą socjaliści . . . . . 4 „
Czerwony katechizm . . . . . 6 „
Czy socjaliści jedzą w wielkim poście kielbasę . . . . . 8 „
Czy teraz niema pańszczyzny . . . . . 20 „
Jak stańczycy rządzą Galicyą (Moraczewskiego) . . . . . 20 „
Kler a robotnicy . . . . . 15 „
Kto z czego żyje . . . . . 40 „
List ks. Ściegiennego . . . . . 4 „
Ojciec Szymon . . . . . 30 „
Patriotyzm a socjalizm . . . . . 30 „
Podstawa socjalizmu . . . . . 25 „
Pogadanka o socjalizmie (Ign. Daszyńskiego) . . . . . 6 „
Precz ze socjalistami . . . . . 20 „
Przeciw szwindlowi kanalomemu . . . . . 6 „
Sąd nad wyborami galicyjskimi . . . . . 30 „
Socjalizm dzieckiem chrześcijaństwa 15 „
Stan ekonomiczny Galicyi . . . . . 20 „
Do nabycia w „Żyću“, Kraków, ul. Straszewskiego 1. 20.

Konsum Robotniczy „Naprzód“ w Dębnikach, ul. Pocztowa 17

Sklep Konsumu w Dębnikach otwarty od godz. 6 rano do 9 wieczór.

Filia Konsumu przy ul. Zwierzynieckiej 10, I. p. (wejście z ganku), otwarta tylko wieczorem od godz. 6—9, a w święta od godz. 9—11 przed południem.

Towarzysze Towarzyszek! Wszelkie artykuły spożywcze zakupujcie tylko w naszych konsumach robotniczych.

Ze stowarzyszeń i zgromadzeń.

Ogłoszenia pettowe o zgromadzeniach i zebraniach można umieszczać tylko za opłatą 40 halery o jednorazowego ogłoszenia. Zapowiedzi balów, zabaw i przedstawień kosztują 1 koronę za jednorazowe ogłoszenie.

* Organizacja kobiet P. P. S. D. w Krakowie urządza w niedzielę 2 lipca b. r. na Woli Justowskiej w ogrodzie p. Maesnego wielką zabawę kwiatową z muzyką i tańcami. Początek o godzinie 2 po południu. Bilety wcześniej nabywać można w Związku stow. rob., Zwierzyńska 10, I. p., po 50 h, przy kasie wstęp 60 h, dla dzieci 20 h. Szczegółowy program na afiszach. W razie niepogody zabawa odbędzie się w następną niedzielę.

* Wycieczka kolejarzy krakowskich odbędzie się w niedzielę 2 lipca do lasu krzeszowickiego, 15 minut drogi od dworca kolejowego. Odjazd z Krakowa specjalnym pociągiem o godz. 1 w południe. Odjazd z Krzeszowic o godz. 10:30 wieczór. Bilet wstępu wraz z jazdą tam i z powrotem 1 K 20 h od osoby, dzieci od 10 do 14 lat płać połowę. Muzyka wojskowa. Blizsze szczegóły donoszą afisze.

* Baczność kelnerzy! Centralna organizacja kelnerów i kucharzy w Austrii Grupa Kraków z dniem 15 maja b. r. przeniesiona została do domu przy ul. Grodzkiej 35, I. p. Celem organizacji jest: bezpłatne pośrednictwo pracy, jakoteż udzielanie zapomogi podczas braku pracy, podróży lub choroby, uregulowanie oraz zawarcie umów w sprawach cennikowych. Lokal otwarty cały dzień. Sekretarz urzęduje od 10—12 i od 3—5.

* Wiedeń. Wolna polityczna organizacja P. P. S. D. dzielnicy III. Wiednia urządza w niedzielę 9 lipca b. r. w sali p. Reisingera, II. Grosse Stadtgasse 11 (wejście z rogu Josefinengasse 2) wielką zabawę z przedstawianiem amatorskim (odegranem przez członków sceny robotniczej III. dzielnicy). Program: 1. „W gabinecie doktora“, obrazek sceniczny w 1 akcie. 2. Monologi. 3. Bazar. 4. Wesoła poczta. 5. Kwiaty. 6. Niespodzianki. Na zakończenie tańce. Początek punktualnie o godzinie 7 wieczorem. Karty wstępu wcześniej nabyte 70 h, przy kasie 90 h. Członkowie organizacji za okazaniem legitymacji płać przy kasie 70 h.

* Wiedeński oddział Uniwersytetu ludowego im. Ad. Mickiewicza, zawiadamia, iż w niedzielę 2 lipca w sali XX. Wintergasse 29/3, odbędzie się odczyt p. Antoniego Poznńskiego na temat: „Towarzystwa zaliczkowe i ich społeczne zadania“.

* Towarzysze! Na wszelkie odczyty i zgromadzenia partyjne przychodźcie bezwarunkowo z żonami, siostrami i córkami!

Baczność Towarzysze!

Towarzystwo budowy Domu Robotniczego w Krakowie. Wpisy członków przyjmuje tow. Kudła w Związku stowarzyszeń robotniczych, Zwierzyńska 10, od godziny 7—8 wieczorem w dni zwykłe i od 10—12 w święta i niedziele.

Przesyłki pieniężne i listy należy nadysłać na ręce skarbnika tow. dra Kappellnera, Jagiellońska 5, II. p.

NADESŁANE.

(Za dział ten redakcja nie odpowiada).

„BENZ“

Urządzenia ssąco gazowe i motory systemu „DIESEL“ A.

Krakowska Filia austriackiego Towarzystwa motorowego BENZ.

Biura i wystawa Kraków, Grand Hotel, Warsztaty reperacyjne ul. św. Filipa 9.

MOTORY

stałe dla wszystkich gałęzi przemysłu, pędzone płynnym i gazowym materiałem opalowym marki

Wyciąg z kolegi atestów Zakładu „LAKTOL“ w Krakowie, ul. św. Anny 4.

Od kilku lat używam mleka „Laktol“, gdy tylko czuję się wyczerpany i podrażniony nerwowo — po dwóch tygodniach wracają zawsze siły fizyczne, nerwy się uspokajają i wygląd zewnętrzny zmienia się wielce na korzyść. Kraków. Antoni Siemaszko.

Papierośnice łyżki :: łyżeczki cuklernice srebrne i wszelkie wyroby z hłaskiego srebra

NAJLEPSZE ZEGARKI :: PIERŚCIONKI kolczyki oraz wszelkie wartościowe wyroby jubilerskie polecane najtaniej - Emil Goldwasser w Krakowie obecnie w nowym lokalu Grodzka 25

ZA DARMO i opłacone wysyła bogato ilustrowane :: ne cenniki. ::

Bibułki do papierosów poloca Czuwaj w książeczkach znana i opakowaniu fabryka Rudolf Herliczki w Krakowie. Już sama firma, ciesząca się światową renomą daje zupełną gwarancję za dobroć gatunku. — Wzory — wysyła się darmo i opłatnie.

C. k. uprzyw. Galicyjski

AKCYJNY BANK

= HIPOTECZNY =

Filia w Krakowie, Rynek L. 21.

Przyjmuje wkładki pieniężne oprocentowane od dnia złożenia.

Udziela pożyczek budowlanych.

Kantor wymiany, sprzedaż i kupno papierów wartościowych i monet.

Przyjmuje w przechowanie papiery wartościowe i zawiaduje depozytami.

Schowki depozytowe (Safe deposits).

Poleca jako pewną lokację

4% i 4 1/2% listy hipoteczne, pupilarne bezpieczeństwo mające, używane na wadya i kaucyze wojskowe.

Kasa Zaliczkowa dla ratalnych pożyczek i oddział zastawniczy, ul. Bracka L. 1.

Składy towarowe przy ulicy Zacisze.

Czeladnika fryzjerskiego poszukuje Adolf Pfeiferberg w Podgórzu.

Uczeń do praktyki z kilkoma klasami gimn. lub realn., oraz panny, mające zdolności rysunkowe, znajdują umieszczenie. Zgłoszenia listowne pod A. B. do działu inseratowego „Naprzodu“.

Izraelita poszukuje spółnika fachowca także katolika do założenia fabryki (z początku na małą skalę), lub interesu. Zgłoszenia pod 50 D. poste restante. Kraków za okazaniem kwitu inseratowego.

I^a KWARGLE OŁOMUNIECKIE po przystępnych cenach, poleca i wysyła pocztą i koleją franco do każdej stacyi.

Fabryczny skład serów, Kraków, ulica Wielopole 7.

Poszukuje się zdolnej poważnej osoby **panny lub wdowy** (pierwszeństwo mają rodziny kolejarzy) do zajęcia biurowego na prowincyi lub w Krakowie, gwarantowany poważny zarobek. Zgłoszenia do Działu inseratowego „Naprzodu“, ul. Marka 21, pod K. M. za okazaniem kwitu inserat.

Interes kolonialny delikatesów i owoców, z największym komfortem urządzone w centrum miasta, z powodu wyjazdu do sprzedania. Potrzebny kapitał około 3000 Kor. Wiadomość „Principia“, św. Marka 21.

Firma N. Sprecher skład sztucznych nawozów i maszyn rolniczych w Podgórzu poszukuje zdolnego **praktykanta** biurowego, znającego język polski i niemiecki, który już przez dłuższy czas w biurze pracował. Zgłoszenia tylko listowne, pod adresem: Natan Sprecher, Kraków, ul. Mostowa 4.

Zofia Biesiadecka

Biuro podróży Oświęcim

Bilety okrętowe do Ameryki i Kanady

Kto się chce uchronić od zawodów i strat niech żąda pouczeń.

Zofia Biesiadecka Oświęcim.

Zmiana lokalu!

Znany, bogato zaopatrzonej **skład skór** i przyborów szewskich pod firmą

S. INFELD jun.

przeniesiony został z dniem 1 czerwca ze Stradomia **na ulicę Grodzką 59,** o czym mam zaszczyt zawiadomić Szan. moich Odbiorców i P. T. Publiczność.

Główny skład obcasów kauczukowych **PALMA** po cenach fabrycznych.

Zazwyczaj **12** godzinach

w **2** a **3** dniach na żądanie

w **24** godzinach w nagłych wypadkach nawet **W**

uskutecznia pranie chemiczne

TECZA

ul. Sebastjana 11.
„ Grodzka 51.
„ Długa 1.
„ Karmelicka 1.
„ Floryańska 29.

Wózki dziecięce

w najnowszych fasonach do spania i do siedzenia,

WÓZKI AMERYKAŃSKIE do składania, wózki sportowe, samohody dla dzieci i wszelkie wyroby koszykarskie poleca

Fabryka wyrobów koszykarskich **S. W. Lipschütz** Kraków, ul. Stawkowska L. 9.

Interes kolonialny delikatesów i owoców, z największym komfortem urządzone w centrum miasta, z powodu wyjazdu do sprzedania. Potrzebny kapitał około 3000 Kor. Wiadomość „Principia“, św. Marka 21.

Firma N. Sprecher skład sztucznych nawozów i maszyn rolniczych w Podgórzu poszukuje zdolnego **praktykanta** biurowego, znającego język polski i niemiecki, który już przez dłuższy czas w biurze pracował. Zgłoszenia tylko listowne, pod adresem: Natan Sprecher, Kraków, ul. Mostowa 4.

Zjednoczone austriackie akcyjne Towarzystwo żeglugi parowej

AUSTRO AMERICANA

Regularna i bezpośrednia komunikacja z Austrią do Ameryki, Kanady i t. d.

Rozkład jazdy.

a) z Tryestu do Nowego Jorku

Oceania	1 lipca	Argentyna	29 lipca
Martha Washington	8 lipca	Martha Washington	19 sierpnia.

b) z Tryestu do Argentyny przez Rio de Janeiro

Francesca	29 czerwca	Laura	20 lipca
Atlanta	10 sierpnia.		

Informacyi udzielają oraz sprzedaż kart okrętowych uskuteczniają dla zachodniej Galicji i Bukowiny:

Kraków: Jeneralna Agencja Austro-Amerykańska (GOLDLUST I Ska, Biuro spedycyjno-komisyjne) ulica Lubicz 7, naprzeciw dworca kolej. Dla Galicji wschodniej:

Lwów: Biuro pasażerskie Austro-Amerykańskie, ulica Na Błonie 2, oraz wszystkie prowincjonalne agencje, następnie

Tryest: Dyrekcja Austro-Amerykańska, Via Molin Piccolo 2.

Wiedeń: Biuro pasażerskie Austro-Amerykańskie, I. Kärntnering 7. Biuro pasażerskie Austro-Amerykańskie, II. Kaiser Josefstr. 36. Jeneralna Agencja Austro-Amerykańska Schenker i Ska.

C. K. UPRZYW.

POWSZECHNY BANK OBROTOWY

FILIA W KRAKOWIE ■ ■ ■ **CENTRALA: WE WIEDNIU I.**
RYNEK GŁÓWNY L. 8 ■ ■ ■ **WIPPLINGERSTRASSE 28** ♀

KAPITAŁ AKCYJNY I FUNDUSZ REZERWOWY 52 MILIONÓW K.

FILIE: Bruck nad Murem, Budziejowice Freudenthal na Śląsku, Hodonin, Grac, Iglawa, Klosterneuburg, Kraków, Krems nad Dunajem, Krumau, Lubiana Lundenburg, Maehrisch Trübau, Neunkirchen, Sternberg, Stockerau, Waidhofen nad Ybbsem, Wiener-Neustadt.

ODDZIAŁY WE WIEDNIU:

I. Wipplingerstr. 28	IV. Margaretenstr. 11
I. Stock-im-Eisenplatz 2 (przed Anton Czjzek)	VII. Mariahilferstr. 122
I. Stubenring 14	IX. Nussdorferstr. 10
II. Taborstrasse 18	X. Favoritenstrasse 65
II. Praterstrasse 67	XII. Meidlinger Hauptstrasse 3
	XVII. Elterleinplatz 4

Przeniósł swoje biura na Rynek główny Nr. 8 I piętro

ORYGINALNE AMERYKAŃSKIE MASZYNY DO PISANIA

UNDERWOOD

poleca: generalny zastępca na Galicję i Bukowinę

EMIL URICH

LWÓW **KRAKÓW**

Sykstuska 29 Tel. 901 Szewska 19 Tel. 1164

Szkola nauki pisania na maszynie - Zakład dla przepisywania i powielania - Wszelkie przybory do maszyn do pisania i powielania - Warsztat reparacyjny

Pieniądze pożyczka kapitalista osobom uczciwym, 5%. Spłaty ratalne w 5 latach „Kulczyk“ Poste restante, Berlin 47.]

Zastępców i podróżujących celem odwiedzania prywatnej klienteli z materyami dla panów i pań, poszukuje za wysoką prowizją ew. później za stałą płacą Pierwszy dom Wysyłkowy materyi. Oferty pod „Walfirma“ 92462“ an die Annoncen-expedition M. Duke Nachf. Wien 1/1.

Duża sala nadająca się na skład lub pracownię zaraz do wynajęcia przy ul. Zwierzynieckiej l. 6. Wiadomość w „Hotelu Victoria“.

MULTIPLEX-ROWERY są uznane za pierwszorzędną. Każdy rower jest wzorowo wykonany. Długoletnia pisemna gwarancja. Dostawa przez nasze austriackie domy wysyłkowe zupełnie wolna od cła i opłacona do granicy. — Loco Berlin! Najlepsze pneumatyki jakoteż wszelkie części składowe rowerów pierwszej jakości. Najlepsza jakość i najtańsza cena. Bogato ilustrowany katalog bezpłatnie wysyła

Multiplex-Fahrrad-Industrie G. m. b. H. Berlin, S. W. 68 Lindenstrasse 106/19.

FABRYKA PIECZĘCI KAUCZUKOWYCH I DUKARŃ DOMOWYCH

wykonuje szyldy, napisy emalowane i metalowe, marki pieczętkowe do listów, numeratory najnowszej konstrukcji od 20 K wyżej. Wykonanie dokładne, na życzenie w ciągu kilku godzin.

Ceny przystępne

ALEKSANDER FISCHHAB **KRAKÓW, ul. Grodzka 50, (obok c. k. sądu kraj.).**

Precz z wyrobami pruskimi!

Biuro Sprzedaży Szkła Taflowego

Towarzystwa handlowego zjednoczonych fabryk dla zachodniej Galicji

Kraków, ulica Starowiślna L. 27/N. uprasza wszystkie zlecenia dotyczące

Szyb do okien

tylko pod powyższym adresem przesyłać.

SPRZEDAŻ POSEZONOWA AU BONHEUR DES DAMES

W MAGAZYNIE GOTOWEJ KONFEKCYI DAMSKIEJ

Kraków, Floryańska 10.

Poleca po cenach niezwykle niskich wszystkie towary z sezonu pozostałe. Płaszcze angielskie, kostiumy, bluzki, halki, szlafroki. Kraków, ul. Floryańska 1. 10.

Od państwa
 dołżone ubrania męskie jak n. p. galta zimowa od 14 K wyżej, ubrania marynarkowe od 14 K wyżej. (Zakład wygószczania ubrań od ubrania 3 K).
Henryk Weinberger
 Włodan 1., Słogierstrasse Nr. 10 I-sze piętro
 Telefon Nr. 9101.

Potrzebni
SUBJEKCI
 z działu cuklarniczego
 uzdolnieni fachowo
 w Cukierni Lwowskiej.

NA WYCIECZKI I ZABAWY
 CUKRY DESEROWE — CZEKOLADKI — HERBATNIKI — CIASTA CODZIEN ŚWIEŻE POLECA
 Elektro-motorowa
Fabryka Wyrobów Cukrowych
 pod kierunkiem
ROMUALDA PIECZARKI
 Kraków, Poselska 15.

Do Ameryki i Kanady
 przeprowadza **LINIA KUNARDA**
 najłepiej
 we Lwowie, ulica Grodecka 99.
 Cena przeprowy okrętem 180 kor.
 Uwaga: na Nr. 991

Odjazd z portu w Tryeście:
 Carpathia 4 lipca 1911,
 Saxonia 23 lipca 1911,
 Pannonia 8 sierpnia 1911.
 Z Liwopolu:
 (Największe i najwspanialsze parowce świata) Lusitania dnia 8/7 1911, 29/7 1911, 19/8 1911, 9/9 1911, 7/10 1911. — Maurytania 22/7 1911, 12/8 1911, 2/9 1911, 23/9.

Uważajcie
 przy zakupie na
markę ochronną
 prawdziwych
Palma kauczukowych obcasów.

Wiją się jak węże

niemieccy fabrykanci, bo widzą, że w krótkim czasie wskutek braku kupujących, zupełnie przestaną u nas w kraju sprzedawać swoje bibułki cygaretowe. Takie doniosłe zwycięstwo przemysłu polskiego nad przemysłem wrogów naszych — nikt inny nie odniósł, tylko lud polski i polski robotnik! Zwycięstwo to wielkie, ułatwiła „Pobudka“ wyrób polski i pod każdym względem doskonały. Nie dajcie się dalej oszukiwać i tumanić tym wykpiroszom, napisami polskimi, które oni umieszczają na bibułkach cygaretowych, lecz nie podają nazwiska swego — otóż nim zapłacicie za bibułki, to wpierw patrzcie dobrze, czy jest napis następujący: „Pobudka“ **Mra W. Bełdowskiego** i czy obrazek przedstawia Bartosza Głowackiego na czele kosynierów, zdoby-

wających na moskalach armaty. Jeżeli zatem, obok tego obrazka jest napis „Pobudka“ i moje nazwisko **Mr. W. Bełdowski**, to możecie być pewni, że to wyrób polski i zapewniam Was, że doskonale i że tylko ten wyrób bibulek, lud i rzesze robotnicze ogólnie żądają i popierają. Uczęcie jeden drugiego, jak poznać i odróżnić można „Pobudkę“, od innych szkodliwych i cudzoziemskich wyrobów. Kto jeszcze nie palił znakomitych bibulek „Pobudka“, niech żąda w trafikach i Kółkach rolniczych: „Pobudkę **Bełdowskiego**“
Mr. W. Bełdowski
 Fabryka tutek i bibulek cygaretowych w Krakowie.

Prawdziwe berneńskie materye na sezon wiosenny i letni 1911.

Resztkę długości 3-10 mtr. wystarczającą na kompletne ubranie męskie (marynarka, kamiczelka i spodnie) kosztuje tylko	1 resztkę kor. 7
	1 : : : 10
	1 : : : 12
	1 : : : 15
	1 : : : 17
	1 : : : 18
	1 : : : 20

Resztkę wystarczającą na czarne ubranie salonowe kor. 20 — Wszelkie sukna na zarzutki, ubrania turystyczne, kamgarny jedwabne i t. p. wysyła po cenach fabrycznych znany z rzetelności skład sukna

Siegel-Imhof w Bernie (Morawy)
 Próbkil darmo i oplatnie.

Przez sprowadzanie sukna od firmy Siegel-Imhof z centrum fabrycznego zyskuje każdy sprowadzający bardzo wiele. Wobec dużego zbytu wielki wybór zawsze świeżych materyi. Stała tanie ceny. Uskutecznienie nawet najmniejszych zamówień ściśle wedle wzorów jak najpункtualniej.

Oszczędzicie wiele pieniędzy przez zakupno materaca „POLONIA“

„POLONIA“
 c. k. patent.
 Materac „Polonia“ przewyższa swoją elastycznością i trwałością wszystkie dotychczasowe wyroby, jest przeto obecnie **najtańszym materacem.**

Pierwsza galicyjska fabryka patent. sprężynowych materaców **„Polonia“ w Podgórzu**
 Spółka zar. z o. odp.
 Do nabycia we wszystkich większych handlach mebli.

„Jahra“

Menthosalan

najsukuteczniejsze nacieranie przy reumatyzmie, łamaniu w kościach, podagrze, nerwobólach, migrenie, kłóciu w bokach.

Cena tuby K 1-20, poczta K 1-65.
 Skład główny
 APTEKA

Fort. Gralewskiego
 Kraków, Sławkowska 1a.

Panie

mogą się czesać i nabywać po cenach nader umiarkowanych starannie wykończonych warkoczów, loków, grzywek, podkładki, postuże i inne tym podobne wyroby z włosów.

! Osobny gabinet dla Pań. !
 Zakład fryzjerski
 ul. Floryańska 30
 Ignacy Blaufeder.

1/8 kg. 44 h.
 mocnej i aromatycznej

KAWY
 poleca
WOJCIECH OLSZOWSKI
 Kraków,
 Mały rynek róg ul. Szpitalnej.

Posiadacze koncesyi szynkarskich właściciele restauracyi, gospód, kawiarni, sklepów mogą stworzyć sobie poważne źródło dochodu, gdy pobierają opłatę za grę na Pathéfonie. Nadto

Pathéfon

ustawiony w lokalu, powiększa ściąg, przyciąga i zachęca ludzi do częstszego odwiedzania lokalu i do większej konsumpcyi jadła i napojów. Gra szafirem na bardzo trwałych płytach. Doskonale gra do tańca. Kto ma Pathéfon zawsze się dobrze zabawi. Dlatego spieszcie się z nabyciem Pathéfonu i nie dajcie się uprzedzić konkurentowi. Cenniki darmo i oplatnie.

Stefan Grudziński i Tadeusz Berger
 Kraków, ulica Szewska 10/n.

PRAWDZIWE ROSYJSKIE OBCASY GUMOWE

PROWODNIK
 :- SA NAJLEPSZE W ŚWIECIE! :-

Prawdziwe tylko ze znakiem gwiazdy!
 Wyłączna sprzedaż: **HERMANN HIRSCH, Wiedeń VII/3.**

Dla posiadaczy wyszynków
 wagi do spirytusu poleca
K. Zieliński = optyk = Kraków, Linia A-B 39.

Kilku czeladników krawieckich znajduje stałą robotę u p. Antoniego Mottla. Zakład uniformowy Kraków. Wiślna 9.
Porcelana i Majolika.
 Nowości w naczyrach gospodarczych i luksusowych ozdób. salonowych. Skład Tow. Akc. Pawra-Werke Henryk Guttman, Kraków, ulica Dietlowska L. 75.

SPÓŁKA MASZYNOWA I KREDYTOWA

Stowarzyszenie zarejestrowane z ograniczoną poręką
 Lwów, ul. Akademicka L. 12. Filia:
 Kraków, ul. Straszewskiego L. 28.
Dostarcza na kredyt na dogodnie długoletnie spłaty (Do lat pięciu)
Wszelkie maszyny, motory i narzędzia z pierwszorzędných fabryk krajowych i zagran. i urzędza: **Kompletne pracownie i fabryki**
 we wszelkich gałęziach przemysłu.
Plany i kosztorysy bezpłatnie!
 Instalacja i nadzór dostarczonych urządzeń przez własnych techników i monterów!
Dostarcza także wszelkich surowców.

Kto mądry i oszczędny

używa tylko „Blitzcreme“ z marką Niedźwiedź w błyskawicy. Tryumf wszelkich środków do czyszczenia obuwia. Do nabycia we wszystkich większych handlach. Hurtownicy zechcą się zwrócić do Harzproduktion & Industriefttwaren-Fabrik Willenz & Leiter, Dziedzice (Śląsk austriacki).

Całkiem za darmo Aparat fotograficzny

otrzyma każdy w precyzyjnym i eleganckim wykonaniu 4x6 cm. duży, którym zaraz bez nauki każde zdjęcie wykonać można przez zamówienie kompletnych do aparatu przyrządów ze szkołą i próbną fotografią za pobraniem tylko **kor. 1-80.**
Leop. Schaechter, Wiedeń, 104-XVI/2, Lerchenfeldergürtel 5.

Najlepsza oszećle źródło zakupna! Tanie pierze!

1 kg. szarego, dobrego, darteo 2 k.; lopszego 2 k. 40; najlepszego białawego 2 k. 80; białego 4 k.; białego puchowego 5 k. 10; 1 kg. bardzo dobrego, śnieżnobiałego, darteo pierza 6 k. 40, 8 k.; szarego puchu 8, 7 k.; białego, dobrego 10 k.; najlepszego brzusznego puchu 12 k.
Przy odbiorze od 5 kg. oplatnie.
Gotowa pośefel z czerwonego, niebieskiego, białego lub żółtego nankinu, 1 pierzyna 180 cm. dłuęa, 120 cm. szeroka wraz z 2 poduszkami, po 80 cm. dłuęie, 80 cm. szerokie, napełnione nowem, szarem, bardzo trwałem pierzem 18 K, półpuchem 20 K, puchem 24 K, pojedyncze pierzyny 10 K, 12 K, 14 K, 16 K. Poduszki od K 3, 3-50, 4. Pierzyna 200 cm. dłuęa, 140 cm. szeroka K 13-70, 17-80, 21-—. Poduszki 90 cm. dłuęa, 70 cm. szerokie K 4-50, 5-20, 5-70. Piernaty z silnej dymki w pa-sy 180 cm. dłuęa, 118 cm. szeroka K 12-80, 14-80. — Wysyłka za zaliczką, od 12 k. oplatnie. Zmiana dozwolona, za nieodpowiadające pieniądze się zwraca. — Szczegółowe cenniki darmo i oplatnie.
S. Benisch w Deschenitz Nr. 869, Czechy